

Ord fra redaksjonen

Randi Ulberg

Oslo

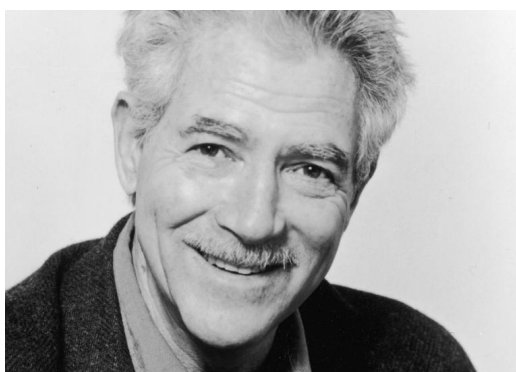
To sentrale teoretikere og terapeuter innen barne- og ungdomspsykoterapi har nylig gått bort; Elisabeth Cleve og Daniel N. Stern.

Elisabeth Cleve døde 13. april 2013. Hun var en varm og ivrig støttespiller for Mellanrummets redaksjon og "Vänförening" som hun ledet i mange år. Hun bidro i forhold til et bredt spekter av praktiske gjøremål i tillegg til å levere viktige bidrag til Mellanrummet. Hennes arbeid var preget av sjelden entusiasme i kombinasjon med klarsynthet forankret i hva som var praktisk gjennomførbart. Det er med en opplevelse av stor takknemlighet over det hun har vært og det hun har gjort for vårt fagfelt Mellanrummets redaksjon minnes henne: www.mellanrummet.net/cleve.htm.

Gjennom sitt forfatterskap, innsats for Mellanrummet og som aktiv psykoterapeut bidro hun med stor tyngde til å holde det emosjonelle rommet åpent for barn og ungdom innenfor barne- og ungdomspsykiatrien i både Sverige og Norge.

Hun bidro til å dokumentere betydningen av psykodynamisk psykoterapi for barn og ungdom. I Norge har spesielt hennes bevegende og instruktive bøker vært en veiviser og er mye brukt i undervisning og veiledning.

Daniel N. Stern døde i november 2012. Mellanrummets redaksjon vil vende tilbake til dette i et senere nummer.

Høsten 2011 hadde EFPF sin årlige konferanse hvor temaet var søsken og er tidligere omtalt i tidsskriftet: www.mellanrummet.net/nr25-2011/konferens-KrakowEFPF.pdf.

Dette har vært en inspirasjon for redaksjonen i Mellanrummet som ha ønsket at dette nummeret nettopp skulle fokusere på og belyse betydningen av søskenrelasjoner, hvordan utfordrende søskenrelasjoner kan virke inn på barn og ungdom og hvordan eventuelt mangel på søsken kan være viktig for terapiprosesser. Dessuten kan det være interessant å tenke over om terapeutens egne søsken eller fravær av søsken influerer på hvordan terapeuten forholder seg. Tre av artiklene er utvidete og utdypede artikler med utgangspunkt i foredrag holdt på EFPF-konferansen (Schier, Adam-Lauterbach og Hersoug & Ulberg)

Rut Wallius beskriver i sin artikkel hvordan søskenkjærlighet oppstår mellom en gutt på tre år og hans lillesøster. For å forstå hvordan båndene mellom søsken knyttes, har begreper som tilknytning, intersubjektivitet og triangulering vist seg å være fruktbare.

Søskentemaer er klassiske problemstillinger kjent bl.a. fra bibelens fortellinger, eventyr og verdenslitteraturen for øvrig. Per Are Løkke tar for seg søskensjalousi i sin artikkel. Forfatteren tar utgangspunkt i en klinisk vignett, trekker fram historien om Kain og Abel elementer fra Shakespeares Othello. Katarzyna Schier analyserer i sin artikkel forholdet mellom søsken i relasjon til neglekt av barns utviklingsmessige behov. Hun illustrerer dette med de to eventyrene om Askepott og Hans og Grete.

Hvordan er det å være barn med et søsken med funksjonshemming? Christina Renlund tar for seg det i sin artikkel "Syskonkärlek eller i skuggan av ett syskon – om att ha en syster eller bror med kronisk sjukdom eller funktionsnedsättning". I artikkelen drøftes risiko- og beskyttelsesfaktorer og det redegjøres ikke minst, for en del av forskningen som foreligger på området.

Noen barn vokser også opp uten søsken eller som eneste barn av foreldre som har skilt lag. Spiller det noen rolle å være enebarn? Fire barne- og ungdomspsykoterapeuter som selv er enebarn har drøftet dette fra forskjellige vinkler.

Dorothee Adam-Lauterbach presenterer en kvalitativ pilotstudie med voksne psykoterapipasienter som utforsker søskenkonflikter og langsiktige effekter av disse. Søskenkonflikter kan bli fortrent, og forblir da ubevisste konflikter i voksen alder. Adam-Lauterbachs studie viser at, vurdert i et psykodynamisk perspektiv, er noen av disse konfliktene knyttet til opplevelsen av søskenposisjon/konstellasjon.

Kvaliteten av søskenrelasjoner, vennskap og forhold til foreldre er sentrale temata for ungdom. Anne Grete Hersoug og Randi Ulberg har gjort en empirisk studie hvor resultater presenteres og diskuteres.

I tillegg til artiklene, finnes også i dette nummeret flere bokanmeldelser av bøker som kan være av interesse for Mellanrummets lesere. En "Brief report" fra Birgit Svendsen om allianse i barneterapier, peker fram mot neste nummer hvor hovedfokus blir nettopp på allianse i samtaler med barn og ungdom.